

בחן את עצמך - תשובות:

1. ב. נולדת בעיר קניגסברג שבפרוסיה המזרחית, היום העיר קלינינגרד, טריטוריה רוסית לחוף הים הבלטי, מובלעת בין ליטא לפולין. אך כעבור זמן קצר עקרה משפחתך לקובנה שבליטא.
2. א. לאחר מלחמת העולם הראשונה לקה אביך בנפשו, ועקב כך נפרדו הורייך.
3. ג. "אֶחָדָה". כך נפתח השיר "לתמונת אימא", מן הספר "טבעות עשן" (1935).
4. א. התחלת ללמוד עברית בגיל שבע או שמונה. בגיל חמש-עשרה עדיין התקשית בכתיבה בשפה זו, ויומנייך מאותן שנים מלאים שגיאות כתיב.
5. ג. מיד לאחר סוף מלחמת העולם שבת עם משפחתך לקובנה, שם למדת בגימנסיה העברית "תרבות".
6. ד. במקור: "היום אני מאטחלה ליאכתוב יומן אני זוכרת כשלפני שנתים גם כן חפצתי לחתוב אבל פעם אחת לא היה פני בפעם השניה לא חפצתי".
7. ג. היכרותך עם אלתרמן היתה ארוכת שנים, אך מעולם לא הייתם ידידים קרובים. לאברהם בן יצחק הקדשת את מחזור השירים "על הפריחה" (בספר "על הפריחה", 1948). על אורי ניסן גנסין כתבת בשיר "אורח", שפורסם ב"דבר" ב-17 באפריל 1936 ולא כונס בספרייך. לאברהם שלונסקי הקדשת שיר בספרך הראשון, "טבעות עשן".
8. ב. עשרים ושתיים. זאת השורה הראשונה בשיר מתוך הספר "טבעות עשן". רק בשנים שלפני מותך השלמת כמדומה עם מראך החיצוני, ובשירך "אלי" כתבת את השורות הנפלאות: "הַשָּׁנִים פָּרְכְּסוּ אֶת פְּנֵי / בְּזַכְרוֹן אֶהְבֹּת / וְעָנְדוּ לְרֵאשִׁי חוּטֵי כֶסֶף קָלִים / עַד יִפְתִּי מֵאֵד".
9. ב. בספר "מכתבים מנסיעה מדומה" מכונה אהובך ההודי בשם שנתהילל. הכרת אותו בעת ששהית בגרמניה כסטודנטית, וידעתם חודשים אחדים של אהבה סוערת.

10. א. אמך צילה קיבלה לידיה את הפרס, שהוענק לך חודשים אחדים לאחר פטירתך בשנת 1970.
11. א. כתבת את הדוקטורט במחלקה לשפות שמיות באוניברסיטת בון שבגרמניה, בהנחייתו של פרופ' שוואבה.
12. ד. בשנות החמישים הראשונות הקדשת חלק ניכר מזמנך ללימוד איטלקית. ידעת בעל פה קטעים נרחבים מ"הקומדיה האלוהית" לדנטה, ואחת המחמאות הגדולות שקיבלת בחיידך היתה מפיו של איטלקי שפנית אליו ברחוב, והוא חשב שאת בת ארצו.
13. ב. היית מרצה באוניברסיטה העברית ומייסדת החוג לספרות השוואתית, ואך טבעי היה שתיקברי בין יתר אושיותיה של האוניברסיטה הירושלמית. אמך צילה קבורה במרחק כמה פסיעות.
14. ב. ספרך "ידידי מרחוב ארנון" ראה אור בספרית פועלים בשנת תשכ"ו.
15. ג. מתוך "שני שירי גינה" מאת דליה רביקוביץ. א' - מתוך "הנזק שבעישון" (פורסם לאחר מותך בקובץ "שארית החיים"); ב' - מתוך "יום חופש" (שיר שלא כינסת בספר, פורסם לראשונה בשנת תשכ"ז); ד' - מתוך "משחק הקובייה" (בספרך "עם הלילה הזה", 1966).
16. ב. 1970 היתה שנה קשה לספרות העברית. מלבדך נפטרו במרוצתה גם ש"י עגנון ונתן אלתרמן. בצרפת מת באותה השנה הגנרל דה-גול. אברהם שלונסקי האריך ימים שלוש שנים אחריו.
17. ד. נראה כי אברהם שלונסקי הוא שטבע את ראשי התיבות האלה.
18. ג. דן מירון פירסם ב-1 בינואר 1960, במוסף הספרות של "הארץ", מאמר ביקורת על שירתך, שנחתם במילים: "[יש] להחזיק טובה למשורר על מה שבכוחו לתת לנו, ולהבין מה לא היה בכוחו לתת לנו" מירון "האשים" אותך בכתובת שירה מינורית וסטריאוטיפית. בכך הצטרף מירון לביקורתו של נתן זך, ותרם רבות לירידת קרנך בעיני הקוראים בני דור המדינה. שלושה חודשים אחר כך פירסתם ב"על המשמר" את מחזור השירים "דיוקן המשורר כאיש זקן", שנפתח במילים: "אני יושב אל שלחן הקתיבה / ונערים משחקים על קברי", ונחתם כך: "הדור רוצה היום אותך לקבד / ולהנחילך לדורות אחרים".

19. ג. נתן אלתרמן הוא שנהג לקרוא לך, בנימה פטרונית, "לאי צ'קה".
20. א. תירגמת לרוסית את שיריו של אלתרמן "ליל קיץ" ו"הסער עבר פה לפנות בוקר".
21. ב. על חיבתך לחרוז זה, מתוך השיר הפותח במילים: "הַנְּעַר הָיָה חָגִיגִי וְצִצּוֹב" שבספר "טבעות עשן", התוודית פעמים אחדות. חרוז א' לקוח מן השיר "הולדת הסייח" (אף הוא מתוך "טבעות עשן"). חרוז ג' לקוח מן הסונטה השלישית במחזור "אהבתה של תרזה די מון", מתוך הספר "ברק בבוקר". חרוז ד' לקוח מתרגומך לשירה הנודע של אנה אחמטובה הפותח במילים: "רְחֵמִים מִבְּקִשׁוֹת הָעֵינַיִם".
22. ב. על סוּנְהָ, הלא הוא המשורר אברהם בן יצחק, כתבת את הספר "פגישה עם משורר", שראה אור בספרית פועלים ב-1946.
23. א. מחזור הסונטות "אהבתה של תרזה די מון", שייחסת לאצילה צרפתייה שלא היתה ולא נבראה, מופיע בספרך "ברק בבוקר".
24. ד. תרגומך ל"מלחמה ושלוש" ראה אור בסופו של דבר בשנת 1953.
25. ג. לצורך קבלת הסרטיפיקט להגירתך לפלשתינה נישאת נישואים פיקטיביים למשורר שמעון גנס (לימים גון), מאנשי חבורת "פתח" בקובנה.
26. ב. "אבני בוהו" הוא ספר שיריו של אברהם שלונסקי. "והוא האור", הרומן היחיד שכתבת, התפרסם ב-1946. "בעלת הארמון", מחזה בשלוש מערכות, ראה אור ב-1955. "שיבולת ידוקת העין", ספר שיריך השני, ראה אור ב-1940.
27. א. "הביצה שהתחפשה" הוא ספרו של דן פגיס. "דירה להשכיר" ראה אור לראשונה ב-1959, "נסים ונפלאות" - ב-1954, ו"איה פלוטור" - ב-1957.
28. א. אריה סיון הוא מאנשי חבורת "לקראת". מלבד פגיס, ע' הלל ורביקוביץ, פקדו את חוג המשוררים שלך גם יהודה עמיחי, אברהם הוס, ט' כרמי, טוביה ריבנר ואחרים.

29. ד. הספר "ייסורי ורתר הצעיר" תורגם על ידי מרדכי אבי-שאל. את המחזה "הנפש הטובה מסצ'ואן" תירגמת לפי הזמנת המרכז הישראלי לדרומו. "בית הספר לנשים" למולייר התפרסם בתרגומך בהוצאת מוסד ביאליק בתשכ"ו. "כטוב בעיניכם" לשייקספיר ראה אור בהוצאת הקיבוץ הארצי בתשי"ז.

30. א. מוסקבה. על העיר סיינה כתבת בתוך המחזור "משירי איטליה" המופיע בספרך השני, "שיבולת ירוקת העין". על ביקורך בקופנהגן בשנת 1947 כתבת שני שירים שהופיעו בעיתון "משמר", אך לא כונסו בספרייך. בעת מסעך האחרון, בשנת 1968, כתבת את השיר "בדרך לגרנה".

סיכום:

30 תשובות נכונות:

את/ה לאה גולדברג. אנא צור/צרי קשר בדחיפות עם מערכת "הו!". שיריך/ שיריך יתקבלו בברכה.

29-20 תשובות נכונות:

את/ה חושב/ת שאת/ה לאה גולדברג. אל תדאגי, זאת הפרעה נפוצה. עבוד/ עבדי על המבטא הרוסי שלך וקווה/וקווי לטוב.

19-10 תשובות נכונות:

לאה גולדברג את/ה כבר לא תהיה/תהיי. אולי את/ה נתן זך?

פחות מ־10 תשובות נכונות:

את/ה אפילו לא מנסה להיות לאה גולדברג. נסה/נסי את מולך בשאלון: "האם את/ה יונבר בת מרים?"

* בעת הכנת השאלון הסתייענו בספריה של לאה גולדברג, וכן ביצירות הבאות: "לאה גולדברג, מונוגרפיה", מאת טוביה דיבנר (ספרית פועלים והקיבוץ המאוחד, 1980); "אל לאה", מאת עמיה ליבליך (הקיבוץ המאוחד, 1995); "ט"ז שיחות עם סופרים", מאת גליה ירדני (הקיבוץ המאוחד, 1962); "פגישות עם משוררת", בעריכת רות קרטון-בלום וענת ויסמן (ספרית פועלים והאוניברסיטה העברית, 2000); השאלון "האם אתה ויקטור הוגו?" שפורסם בעיתון *Libération* במלאת מאתיים שנה להולדת הוגו.

ד"מ ומ"ס